KESKI-SUOMEN LIITTO

ASIANTUNTIJALAUSUNNON
TÄYDENNYS
KSL/98/04.04.03.02/2021

4.5.2021

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta / HE 47/2021 vp
MmV@eduskunta.fi

Keski-Suomen liiton asiantuntijalausunnon täydennys

Keski-Suomen liitto kiittää mahdollisuudesta täydentää asiantuntijalausuntoaan aiheesta: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta ja niihin liittyviksi laeiksi.

Suomen EU-jäsenyysvuosien aikana alueet ja aluekehittäminen on kokeneet suuria muutoksia. Alueen sisäiset kehittyneisyyserot ovat suurempia kuin alueiden väliset erot EU-tasolla. Suomen sisäisetkään kehityserot eivät enää noudata Itä- ja Pohjois-Suomen ja Etelä- ja Länsi-Suomen suuralueiden välistä perinteikästä jakolinjaa. Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden tuki tulee turvatuksi NSPA-rahoituksella. Suomen on huolehdittava myös muiden haasteellisen alueiden kehittämisestä, esimerkkeinä Saarijärven-Viitasaaren seutu EU-liittymissopimuksen mukaisena harvaan asuttuna alueena ja Jämsä vakavan teollisen rakennemuutoksen kaupunkina. Aluekehittämisen EU-rahoitusinstrumentit ovat keskeisessä roolissa, kun ratkotaan Suomenkin kestävän kasvun ja elinvoimaisuuden kysymyksiä.

Aluekehittämisen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan EU:n rakennerahastojen lisäksi kansallista, omaehtoista aluekehittämistä ja sen rahoitusta. Kansallisen rahoituksen jatkuvuus on turvattava. Linjauksissa tulisi huomioida myös lisääntyvä monipaikkaisuus, joka osaltaan edistää erilaisten alueiden elinvoimaa.

Alueiden keskinäinen tukialuejaotus tehdään toimeenpanolain perusteella. Perusteina tukialueiden määrittelylle tulee olla rakennemuutostilanteet, korkea työttömyys, vihreän siirtymän haittavaikutukset sekä pitkät etäisyydet Euroopan ja Venäjän markkinoille. Ilman yrityshankkeita ja niiden rahoitusmahdollisuuksia Keski-Suomen kasvu- ja kilpailukykytavoitteita ei voida saavuttaa.

Keski-Suomen liitto edellyttää, että maakunta voi jatkaa valtiontukialueena vuosina 2022–2027. Erityisesti tulee huolehtia, että Saarijärven-Viitasaaren seutu EU-liittymissopimuksen mukaisena harvaan asuttuna alueena pysyy yritystukien II-alueena ja että Jämsä vakavan rakennemuutoksen kaupunkina nousee II-alueeksi. Oikeudenmukaisen siirtymän vaikutusten perusteella esitämme lisäksi, että Joutsan ja Keuruun seudut sekä Konneveden kunta sisällytetään II-alueeksi. Turpeen

ALLEKIRJOITETTU SÄHKÖISESTI
Hokkanen Pekka, vt. maakuntajohtaja 04.05.2021

energiakäytön nopea väheneminen heikentää näiden alueiden taloutta Saarijärven-Viitasaaren seudun ohella.

Toimeenpanolaki ei enää sisällä erillistä säädöstä äkillisen rakennemuutosalueiden määrittelystä. On välttämätöntä, että valtiolla on valmius ja kyky toimia nopeasti, joustavasti ja pitkäjänteisesti äkillisen rakennemuutostilanteen kohdatessa. Jämsän kohtaama merkittävä rakennemuutos on esimerkki tilanteesta, jossa erillisen äkillisen rakennemuutosalueen statuksen sijaan olennaista on nopea ja ketteräliikkeinen rahoitusmalli elinvoimaisuuden ja työllisyyden turvaamiseksi.

Alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa varaudutaan elvytykseen, kestävään ja vihreään siirtymään ja digitaalisen toimintatavan vahvistumiseen. Merkittävä osa ajatelluista toimenpiteistä ovat monialaisia, monitoimijaisia ja ilmiöpohjaisia. Hankkeissa on mukana julkisia toimijoita, yrityksiä, tutkimuslaitoksia ja sekä yliopistoja että muita oppilaitoksia. Maakunnan liittoja koskevaa säädöstä on selkeytettävä niin, että maakunnan liitto voi myöntää tukea myös yksittäiselle yritykselle osana laajempaa kehittämishanketta de minimis -säännön puitteissa. Muutos ei muuta yritystukien myöntämisen perusperiaatteita.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Pekka Hokkanen

vt. maakuntajohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.